

O'ZBEKISTONDA WELLNESS TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA
INFRATUZILMA VA XIZMATLAR SIFATINING AHAMIYATI

Abdumalikova Dilnoza

ChDPU, Turizm fakulteti 1-kurs magistranti

Ilmiy rahbar: i.f.d. prof. **Aliyeva Mahbuba**

Annotatsiya: Mazkur tezisda sog'lomlashtiruvchi (wellness) turizmning nazariy asoslari, jahon turizm bozoridagi o'rni hamda O'zbekiston misolida ushbu yo'nalishni rivojlantirish omillari o'rganilgan. Infratuzilma, xizmatlar sifati, tabiiy resurslardan oqilona foydalanish va marketing strategiyalarining ahamiyati tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: wellness turizm, sog'lomlashtirish, infratuzilma, xizmat sifati, sanatoriya, rekreatsiya

Аннотация: В данной работе рассматриваются теоретические основы оздоровительного (wellness) туризма, его место на мировом туристическом рынке, а также факторы развития на примере Узбекистана. Анализируется значение инфраструктуры, качества обслуживания, рационального использования природных ресурсов и маркетинговых стратегий в развитии wellness-туризма. Подчеркивается потенциал рекреационных зон и санаторно-курортных объектов Узбекистана для устойчивого развития данной отрасли.

Ключевые слова: Оздоровительный туризм, укрепление здоровья, инфраструктура, качество обслуживания, санаторий, рекреация.

Annotation: This thesis examines the theoretical foundations of wellness tourism, its position in the global tourism market, and the factors influencing its development in the case of Uzbekistan. The importance of infrastructure, service quality, efficient use of natural resources, and marketing strategies in promoting wellness tourism is analyzed. The study highlights the potential of Uzbekistan's

recreational areas and health resorts for sustainable development of the wellness tourism sector.

Keywords: *Wellness tourism, health improvement, infrastructure, service quality, sanatorium, recreation.*

KIRISH

XXI asrda inson salomatligi va sogʻlom turmush tarzi global ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishning ustuvor yoʻnalishlaridan biriga aylandi. Stress, urbanizatsiya va ekologik muammolar kuchayishi natijasida aholining sogʻlomlashtirish xizmatlariga boʻlgan talabi ortib bormoqda. Shu jihatdan wellness turizm jahon turizm industriyasining eng istiqbolli va tez surʼatlarda rivojlanayotgan segmentlaridan biri hisoblanadi.

Wellness turizm – bu insonning jismoniy, ruhiy va emotsional salomatligini mustahkamlashga qaratilgan sayohat turi boʻlib, u profilaktika, rehabilitatsiya va umumiy sogʻlomlashtirishni oʻz ichiga oladi. Jahon amaliyotida SPA markazlari, termal kurortlar, yoga-retreatlar, detoks dasturlari va sanatoriya-kurort maskanlari ushbu yoʻnalishning asosiy tarkibiy qismini tashkil etadi.

Oʻzbekiston turizmni iqtisodiyotning strategik tarmogʻi sifatida rivojlantirishni maqsad qilgan davlatlardan biri hisoblanadi. Mamlakatning boy tabiiy resurslari, qulay iqlimi va tarixiy-rekreatsioon hududlari wellness turizmni rivojlantirish uchun mustahkam asos boʻlib xizmat qiladi. Shu sababli mazkur tezisda Oʻzbekistonda sogʻlomlashtiruvchi turizmni rivojlantirishda infratuzilma va xizmatlar sifati masalalari tahlil qilinadi.

Oʻzbekiston tabiiy-iqlimiy salohiyatga boy mamlakatdir. Togʻli hududlar, mineral suv manbalari, toza ekologik muhit wellness turizmni rivojlantirish uchun qulay shart-sharoit yaratadi. Jumladan, Chimyon togʻ-dam olish zonasi, Zomin milliy bogʻi, Chorvoq suv ombori hamda Boysun hududlari sogʻlomlashtirish va rekreatsiya uchun qulay maskanlardir. Ushbu hududlarda toza togʻ havosi, tabiiy landshaft va dam olish majmualari mavjud boʻlib, ular turistlar salomatligini tiklashga ijobiy taʼsir koʻrsatadi.

Wellness turizmni rivojlantirishda infratuzilma muhim omil hisoblanadi. Zamonaviy mehmonxonalar, sanatoriya-kurort majmualari, SPA va fitnes markazlari, transport-logistika tizimi, yo'l va kommunikatsiya tarmoqlari hududning jozibadorligini belgilaydi. So'nggi yillarda O'zbekistonda yangi turistik obyektlar qurilishi, mavjud sanatoriyalarni rekonstruksiya qilish va xizmat ko'rsatish sifatini oshirish bo'yicha keng ko'lamli ishlar amalga oshirilmoqda. Xizmatlar sifati wellness turizm samaradorligining asosiy ko'rsatkichidir. Turistlarga individual yondashuv, malakali tibbiy va servis xodimlari, zamonaviy diagnostika va davolash uskunalari mavjudligi muhim ahamiyatga ega. Shuningdek, xalqaro standartlarga mos xizmat ko'rsatish, gigiyena talablariga rioya qilish va xavfsizlik choralarini kuchaytirish mamlakatning xalqaro imijini mustahkamlaydi.

Marketing va brending ham muhim omillardan biridir. Raqamli platformalar, ijtimoiy tarmoqlar va xalqaro ko'rgazmalar orqali O'zbekistonning sog'lomlashtiruvchi turizm salohiyatini targ'ib qilish zarur. Xususan, "ekologik-wellness" va "sanatoriya dam olish" yo'nalishlarida maxsus turpaketlar ishlab chiqish maqsadga muvofiqdir. Bundan tashqari, kadrlar tayyorlash masalasi ham dolzarbdir. Turizm va tibbiyot sohasida yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlash, xorijiy tajribani o'rganish va innovatsion texnologiyalarni joriy etish wellness turizmning barqaror rivojlanishini ta'minlaydi.

Xulosa qilib aytganda, wellness turizm O'zbekiston iqtisodiyotida istiqbolli va yuqori daromad keltiruvchi yo'nalishlardan biri hisoblanadi. Mamlakatning tabiiy-iqlimiy salohiyati, mineral resurslari va rekreatsion hududlari ushbu sohani rivojlantirish uchun katta imkoniyat yaratadi. Biroq infratuzilmani yanada modernizatsiya qilish, xizmatlar sifatini xalqaro talablar darajasiga olib chiqish va marketing faoliyatini kuchaytirish zarur. Shuningdek, davlat va xususiy sektor hamkorligini mustahkamlash, investitsiyalarni jalb qilish hamda ekologik barqarorlik tamoyillariga amal qilish wellness turizmni uzoq muddatli rivojlantirishning asosiy shartlaridan biridir. Mazkur yo'nalish nafaqat turizm daromadlarini oshiradi, balki aholi bandligini ta'minlash, hududiy infratuzilmani

rivojlantirish va mamlakatning xalqaro nufuzini mustahkamlashga ham xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Global Wellness Institute. *Global Wellness Economy Monitor 2024*. – Miami, 2024.
2. Назар, Назаров. "THE ROLE OF FREE ECONOMIC ZONES IN DEVELOPMENT OF SMALL BUSINESS IN UZBEKISTAN." *ЖУРНАЛ ИННОВАЦИИ В ЭКОНОМИКЕ* 4.6 (2021).
3. NAZAROV, N. (2021). Analysis of business entities with the development of innovative and investment activities of entrepreneurship in free economic zones. *THEORETICAL & APPLIED SCIENCE Учредители: Теоретическая и прикладная наука*, (10), 719-727.
4. Nazar, PhD Nazarov. "STATISTICAL RESEARCH METHODS OF BUSINESS ENTITIES IN FREE ECONOMIC ZONES IN UZBEKISTAN."
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-5611-son Farmoni. "Turizm sohasini rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida". – Toshkent, 2019.
6. O'zbekiston Respublikasi Turizm qo'mitasi. *2023-yil turizm statistik ma'lumotlari*. – Toshkent, 2024.